

V **SNG Nova Gorica** / Koprodukcijska predstava: Barufe

Vročekrvni prepirljivci ob razvnetih strasteh

Prepirljivi, vzkipljivi, hrupni, kričavi, jezikavi, zamerpaški, zmeraj pripravljeni potegniti iz žepa nož ali zgrabiti kamen, da bi ga komu zalučali v butico, takšni so ribiči in njihove žene, katerih ognjevite zdrahe zaradi opravljenih žensk in ljubosumnih moških zubljev se včasih neustavljivo razvnamejo zaradi puhlih vzrokov, kot sta podarjena sladkorna pena ali ponujeni ščepec tobaka. Taki so ribiči in njihove prav tako na prepir in neusmiljeno lasanje pripravljene žene v novi odrski postavitvi slovitega in izredno popularnega komedijskega dela imenitnega beneškega komediodruga Carla Goldonija (1707-1793), *Le baruffe chiozzotte* (1762), ki se v slovenskem prevodu glasijo *Primorske zdrahe*, *Zdrahe v Chioggi*, *Čožotske zdrahe*, v hrvaškem jeziku pa *Ribarske svade*. Najnovejša uprizoritev te od strasti prekipevajoče komedije je pod naslovom *Barufe* in kot koprodukcijska predstava štirih primorskih gledališč, Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica, Gledališča Koper, Slovenskega stalnega gledališča Trst, hrvaškega gledališča Istarsko narodno kazališče – Gradsko kazališče Pula, doživela, pod iskrenčo se režijo Vita Tauferja, ambientalno premiero na Martinčevem trgu v Kopru, 21. junija 2017, 23. junija pa v Pulju na dvorišču Zgodovinskega in pomorskega muzeja Istre. V nedeljo, 25. junija 2017, pa sta jutranja nevihta in oblačno nebo preprečila, da bi v popoldanskih urah zaživela še v amfiteatru gradu Kromberk. Z nič manjšo silovitostjo in učinkovitostjo se je z vso temperamentnostjo, ki jo nosi v sebi za-

radi nabrite režije in izjemnih igralcev, isti dan razživela na velikem odru **SNG Nova Gorica**. Na njem so na tribunah v "štirikotniku" sedeli tudi gledalci, da so kot na boksarskem ringu od vseh strani lahko spremljali prepire, ki so se vrstili ob namazanih jezikih ribiških žena in ob prekipljivi razvnetosti strastnih ribičev, ki se z barkami vrnejo domov po bogatem ulovu vsakovrstnih rib. Režiser Vita Taufer se je po šestnajstih letih spopadel s tem Goldonijevim delom – l. 2001 ga je pod naslovom *Zdrahe* režiral prav v **SNG Nova Gorica** – in povzel tedanjo učinkovito zamisel predstaviti te ognjevite prepire na ringu (asketska, a učinkovita scena scenografa Volaranca Kumarja). Tokratna uprizoritev je še bolj obarvana z mediteransko ognjevitostjo, saj, kot povedano, igralci izhajajo iz štirih različnih primorskih gledališč, a kljub temu se enkratno ujema med seboj, zato igra steče kot po olju. Dodatno privlačno barvitost priliva predstavi jezikovna mešanica, ki se kot sledeči si morski valovi razliva iz ust izvrstnih igralcev. Goldonijevo dogajanje, umeščeno v obmorsko mestece Chioggia, je Taufer v priredbi Predraga Lucića (prevajalci so Daniel Malalan, Petra B. Blaškovič, Patrizia Jurinčič Finžgar, Nataša Ralijan) prestavil v naselje na obalo nekdanje avstro-ogrske monarhije, tako da se v njej izredno domiselno in povsem razumljivo prepletata hrvaško in slovensko istrsko narečje, vanju pa se vrivajo še madžarske, italijanske in nemške primesi. Tako tudi jezikovna ba-

bilonska zmešnjava čudovito odraža tedanjo stvarnost, ki pa metaforično odslkava tudi današnjo multietnično realnost. Kot tedaj tudi zdaj si oblast na vse kriplje prizadeva čim bolj izkoriščati malega človeka, ki se bori za preživetje ob trdem delu, medtem ko se oblastniki lepo imajo ob pogrnenih mizah in si izmišljujejo zmeraj nove davke, da bi izstisnili iz ubogih davkoplačevalcev še zadnjo paro. Čeprav so v ospredju Tauferjevega dognanega režijskega koncepta prav ribiči in njihova zelo naturalistično obarvana ruvanja, suvanja, kosmata zmerjanja ..., je kar dobro razbrati tudi to manipuliranje z malim človekom, ki si ne zna pomagati.

V predstavi, katere uradna premiera bo v **SNG Nova Gorica** na začetku nove sezone, 21. septembra 2017, komedijske like, živo, s povsem realističnim orisom in z ognjevito, izrazito mimiko, s poudarjenimi kretnjami in strastnim čutnim nabojem upodabljajo Gojmir Lešnjak Gojc-Tone, Marjuta Slamič - Paškua, Maša Grošelj - Lucijeta, Rok Matek - Pepi, Iztok Mlakar - Serdo, Petra B. Blaškovič - Libera, Patrizia Jurinčič Finžgar - Urša, Nika Ivančič - Keka, Luka Cimprič - Šime, Kristjan Guček - Đovanin, Igor Štamulak - Isidor, Andrej Zalesjak - 1. stražnik, Gorazd Žilavec - 2. stražnik.

Na električno kitaro virtuozno uvaja prizore kitarist Damir Halilić Hal, tudi avtor glasbe. Igralci imenitno prepevajo songe (avtorja sta Predrag Lucić in Iztok Mlakar) v tipičnem istrskem ljudskem slogu in povrh še plešejo nekakšno kolo, kar še obogati že itak igralsko razkošno predstavo teh krstno izvedenih *Baruf*, ki imajo vse značilnosti, da postanejo še ena izmed uspešnic režiserja Vita Tauferja. Na svoji bleščeči režijski poti je namreč naštel nešteto priznanj in nagrad. Za uspeh predstave so zaslužni seveda tudi kostumografinja Barbara Stupica, ki je v kostumih ujela duha časa, oblikovalec svetlobe Jaka Varmuž in oblikovalec

maske Matej Pajntar. Pri uprizoritvi sta sodelovala še asistent režiserja (študijsko) Izidor Čok in asistentka kostumografinje Ana Žerjal.

IK

